

Programma

09.00 – 09.25 **Ontvangst en registratie** Ankerpunt Ovaal 2

09.30 – 09.50 **Opening van de dag** OV1.43

Welkomstwoord door het organiserend comité
Opening door directeur Onderwijs, Kennis & Communicatie Lennart Nooij (De Haagse Hogeschool)

09.50 – 10.40 **Keynote 1** OV1.43

Taalbewust toegerust. Zes uitvoeringsprincipes voor taalbewust hoger onderwijs
Jacqueline van Kruijning, lector Taalbewust hoger onderwijs (Hogeschool Rotterdam)

10.40 – 11.00 **Koffiepauze** Ankerpunt Ovaal 2

11.00 – 11.40 **Parallelsessies ronde 1**

Workshop (NL)	Lezing (NL)	Workshop (EN)	Lezing (NL)	2x pitch (NL)
<p>Linguïstische biases in een inclusieve leeromgeving</p> <p>Tonnie van Genugten en Renate Ouwendijk (De Haagse Hogeschool)</p>	<p>Taal(h)erkenning en -waardering als hefboom voor een inclusieve leeromgeving</p> <p>Nadra Beyram, Jesse Mortelmans, Nele De Witte (Karel de Grote Hogeschool Antwerpen)</p>	<p>Step into the shoes of students with diverse backgrounds: an interactive game for teachers of academic communication skills</p> <p>Vero Palm, Caro Struijke (Radboud Universiteit)</p>	<p>Doorwerking en implementatie na experimenteren met taalbewust onderwijs</p> <p>Kim van Haperen en Tamar Israël (Hogeschool Rotterdam)</p>	<p>Academisch schrijven: waar hebben we het eigenlijk over? Een systematische verkenning van de literatuur</p> <p>Mylene van der Scheer (Universiteit Utrecht)</p> <p>Ik wilde eigenlijk beginnen met vragen...? Naar dialogische peerfeedbackgesprekken bij academisch schrijven</p> <p>Joy de Jong, Dieke Ijst (Universiteit Utrecht)</p>

11.50 – 12.30 **Parallelsessies ronde 2**

Workshop (NL)	Lezing (NL)	Lezing (NL)	Lezing (NL)	2x pitch (EN)
<p>Hoe maak je van studenten ‘boundary crossers’?</p> <p>Tineke de Waal-de Boer, Jacqueline van Kruiningen, Nanda Olde, Keun Young Sliedrecht (Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Arnhem Nijmegen)</p>	<p>Communicatieve vaardigheden integreren in een transdisciplinaire minor: de casus Collaborative Science for Biomedical Breakthroughs</p> <p>Martijn Wackers (TU Delft)</p>	<p>Hoe genrekennis van vakdocenten te bevorderen?</p> <p>Evelyne van der Neut (Hogeschool Rotterdam)</p>	<p>Op dezelfde lijn: Een game voor docenten over de communicatieve behoeften van studenten met autisme</p> <p>Mark Pluymaekers (Zuyd Hogeschool)</p>	<p>“Inclusive Teaching” A training to enhance teacher's skill to foster a safe and inclusive learning environment.</p> <p>S. el Yandouzi (Universiteit Utrecht)</p> <p>Integrating Intercultural Competences & Communication in higher education curriculum – important academic skills for the Pharmacy curriculum</p> <p>Marie-Rose Blokzijl, Sonja el Yandouzi en Sarah Kidwai (Universiteit Utrecht)</p>

12.30 – 13.20 **Lunch**

West 75

13.20 – 14.10 **Keynote 2**

OV1.43

Inclusief onderwijs en academische communicatieve vaardigheden: wat is er nodig om werkelijk gelijke kansen te creëren?

Naomi van Staple, lector Inclusive Education (De Haagse Hogeschool)

14.20 – 15.00 **Parallelsessies ronde 3**

Lezing (EN)	Lezing (EN)	Lezing (NL)	Workshop (NL)	2x pitch (NL)
<p>Redesigning a dedicated writing course: More process, less ChatGPT?</p>	<p>Academic communication in the L2 classroom</p>	<p>Inclusief Schrijven: hoe begeleid je studenten met ADHD?</p>	<p>Een open deur: de vakcommunity Taalbewust Hoger Onderwijs op Edusources</p>	<p>Meertaligheid als troef @ Erasmushogeschool Brussel</p>

Gea Dreschler, Paul Robertson (Vrije Universiteit Amsterdam)	Abby Gambrel, Nel de Jong (Vrije Universiteit)	Griet Coupé en Jochem Kruit (Radboud Writing Lab, Radboud Universiteit)	Annemarie Borst, Niloufar Soukhai (De Haagse Hogeschool)	Sarah Van Bulck, Lauren Deneyer (Erasmushogeschool Brussel) Gelijke kansen in de collegebanken: Academische vaardigheden als fundament voor inclusiviteit Nikki Kromkamp (Leiden University Medical Centre)
---	---	--	--	---

15.00 – 15.20 **Koffiepauze**

Ankerpunt Ovaal 2

15.20 – 16.00 **Parallelsessies ronde 4**

Workshop (NL/EN)	Workshop (NL)	Lezing (NL)	Lezing (NL)	2x pitch (EN)
De kracht van meertaligheid/ the power of multilingualism	Het trainen en beoordelen van de diversiteit aan presentatoren in het hoger onderwijs	Een routekaart voor het ontwikkelen van academische schrijfvaardigheid in de bachelor	Ontwikkelingen in het denken over taalvaardigheidsbeleid: waar staan we nu en waar willen we heen?	An experience teaching students how to write equality, diversity, and inclusion statements for a research proposal: daring to discuss the uncomfortable
Annemarie Borst & Marloes Ambagts-van Rooijen (De Haagse Hogeschool)	Maarten van der Meulen (NHL Stenden en Fontys)	Renske Bouwer, Merel Lefferts (Universiteit Utrecht)	Carel Jansen (Rijksuniversiteit Groningen)	Dominique Donato (Leiden University Medical Centre) A more inclusive and more meaningful approach to assessment: Self-Assessment in academic writing classes for second-year Medicine students Inge 't Hart (Leiden University Medical Centre)

16.10 – 16.40

Inhoudelijke afsluiter

Speakers' Corner

Alles voor jullie - inclusie en diversiteit

Amin Asad (Hogeschool Utrecht)

16.45

Borrel

West 75

Abstracts

09.50 - 10.50

Keynote 1

Taalbewust toegerust. Zes uitvoeringsprincipes voor taalbewust hoger onderwijs

Jacqueline van Kruiningen

Taalbewust toegerust. Zes uitvoeringsprincipes voor taalbewust hoger onderwijs

De centrale rol van taal bij het denken, het leren en de beroepsuitoefening maakt taalontwikkeling tot een kernaspect van ons onderwijs. In het hoger beroepsonderwijs vergroten studenten hun talige repertoire met de complexere taal van de studie en de specifieke taal van het vakgebied. We weten echter ook dat de talige prestaties van studenten vaak niet voldoen aan de verwachtingen van de opleiding en van het werkveld (Jansen et al., 2022; Warps et al., 2021).

Het Nederlandse hoger onderwijs kent een grote diversiteit aan studenten met verschillende taal- en culturele achtergronden. Idealiter zouden deze verschillen geen invloed hebben op hun studiesucces en hun gevoel van welbevinden. De praktijk is echter anders. Verschillen in taalcompetentie kunnen leiden tot het Mattheus-effect: studenten die bij aanvang van hun studie over sterke taalcompetentie beschikken, hebben meer kans op succes dan studenten die talig minder competent zijn (Stanovich, 2000; Wolfram, 2023). Onvoldoende taalcompetentie van studenten kan leiden tot studievoortgangsproblemen, tot gevoel van uitsluiting en tot (start)problemen in de beroepspraktijk (Van Kruiningen, 2023).

Aan Hogeschool Rotterdam hebben we zes uitvoeringsprincipes geformuleerd voor *taalbewust hoger onderwijs*; uitvoeringsprincipes die docenten(teams) kunnen hanteren om aandacht voor taal welbewust en betekenisvol in te bedden in hun onderwijs. In mijn lezing ga ik in op deze principes en leg ik uit hoe taalbewust onderwijs dat gebaseerd is op deze principes onderdeel vormt van een inclusieve didactiek, en bij kan dragen aan het versterken van de taalcompetentie van *alle* studenten, en dus aan hun studiesucces, hun beroepssucces en hun welbevinden.

Jansen, C., De Wachter, L., Van Dun, P., & Frik, T. (2022). *Taalcompetentie in het Nederlands van Nederlandstalige studenten in het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen. Rapport in opdracht van de Taalunie*. Taalunie. <https://taalunie.org/publicaties/213/taalcompetentie-in-het-nederlands-van-nederlandstalige-studenten-in-het-hoger-onderwijs-in-nederland-en-vlaanderen>

Van Kruiningen, J. F. (2023). *In verband met taal. Naar een gedeelde kennisbasis over taalbewust hoger onderwijs*. Hogeschool Rotterdam Uitgeverij. <https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/projecten-en-publicaties/pub/in-verband-met-taal-naar-een-gedeelde-kennisb/216bff56-95f1-4c03-9e73-c459180b84fb/>

Warps, J., De Visser, M., Lodewick, J., & Termorshuizen, T. (2021). *Verkenning vervolgonderwijs. Wensen van het vervolgonderwijs betreffende kennis en vaardigheden van geslaagden uit het voortgezet onderwijs*. ResearchNed. <https://www.researchned.nl/2022/01/onderzoek-behoefte-vervolgonderwijs-ten-behoeve-van-curriculumherzieningen-in-het-vo/?type=project>

Stanovich, K.E. (2000). *Progress in Understanding Reading: Scientific Foundations and New Frontiers*. New York: Guilford Press.

Wolfram, W. (2023). Addressing Linguistic Inequality in Higher Education: A Proactive Model. *Daedalus* 152(3), 36–51. <https://www.jstor.org/stable/48739980>

Workshop (NL)

Linguïstische biases in een inclusieve leeromgeving

Tonnie van Genugten en Renate Ouwendijk (De Haagse Hogeschool)

Taalnormen in het hoger onderwijs kunnen, ondanks goede bedoelingen, bijdragen aan gevoelens van uitsluiting bij studenten en mogelijk leiden tot verminderd studentsucces.

Veel hogeronderwijsinstellingen hanteren taalbeleid met de ambitie studenten meer kans op studentsucces te geven door expliciet aandacht te besteden aan hun taalontwikkeling. Vanuit een gestelde norm, zoals het behalen van C1-niveau in de Nederlandse taal, het schrijven van een wetenschappelijke paper, of het presenteren van een beroepsproduct, worden studenten begeleid bij de verwerving van de benodigde talige en communicatieve competenties.

Deze aanpak leidt onbedoeld tot deficiëntiedenken: bepaalde groepen studenten, bijvoorbeeld met een meertalige achtergrond, hebben vaker een grotere achterstand tot de norm dan anderen. Het stellen van een taalnorm kan daardoor negatieve effecten hebben. Onderzoek van Norton (2013) laat namelijk zien dat het idee dat men niet aan de academische norm kan voldoen, het gevoel van uitsluiting kan doen ontstaan. Studies van Piller (2016) en Van Parijs (2011) tonen aan hoe uitsluitingsmechanismen op basis van taal vaak onbewust werken, maar het effect kan evengoed zijn dat studenten sneller uitvallen, omdat zij het idee hebben anders te zijn dan anderen, zich te veel te moeten aanpassen of omdat zij vooroordelen ervaren (Severiens, 2011).

Tijdens deze workshop staan we stil bij sociolinguïstisch onderzoek naar linguïstische biases. Voorbeelden van deze biases in hogeronderwijsinstellingen zijn de “standaardtaalideologie” (de standaardtaal is de norm en helpt je aan een goede baan) of de “eentaligheidsnorm” (het is het meest normaal om eentalig te zijn). We willen een eerste stap zetten in bewustwording van onze eigen linguïstische vooroordelen en de mogelijke doorwerking daarvan in ons onderwijs, om zo te verkennen hoe huidig taalbeleid verrijkt kan worden op zo’n manier dat taalverschillen gezien worden als bijdrage aan een diverse en dynamische academische gemeenschap, in plaats van als een bron van achterstand.

Lezing (NL)

Taal(h)erkenning en -waardering als hefboom voor een inclusieve leeromgeving

Nadra Beyram, Jesse Mortelmans, Nele De Witte (Karel de Grote Hogeschool Antwerpen)

Om het talenbeleid vorm te geven, vertrekken we bij Karel de Grote Hogeschool vanuit drie pijlers: met de beste bedoelingen wordt steevast de rechtse pijler ‘Taalondersteuning’ te zeer beklemtoond. Veel middelen en inspanningen gaan naar ondersteuning, remediëring, bijspijkertrajecten allerhande, al te vaak gericht op lagere-orde-aspecten van taalvaardigheid (spelling, in het beste geval voegwoorden en zinsbouw). Deze ondersteuning wordt vaak opgelegd aan minder taalvaardige studenten, maar volstaat niet om ze te brengen waar we ze willen krijgen.

De focus verleggen naar de linker pijlers, ‘Taal(h)erkenning en -waardering’ en ‘Taalontwikkeling’ zorgt voor taalbewuste studenten – én docenten. Deze beweging betekent een breed, inclusief taalbeleid in de praktijk, versterkend voor alle studenten in al hun diversiteit.

We maken dit op verschillende manieren concreet:

- Dankzij teamtrajecten rond taalontwikkelen lesgeven en taalbeleid krijgen docenten meer zicht op hun aandeel in de taalontwikkeling van de studenten. Als team dezelfde boodschap uitdragen (taal doet ertoe) en hiervoor strategieën aanreiken, versterkt alle studenten.

- We versterken alle eerstejaars in hun taalvaardigheid door samen te werken aan een taalportfolio en te oefenen op leren luisteren en noteren. We zetten hierbij in op metacognitie.
- Taalondersteuning staat niet los van taalontwikkeling: door samen met de studenten te werken rond goede voorbeelden en samen op zoek te gaan naar kwaliteitscriteria van taalproducten, versterken we alle studenten. Zij die hier iets meer tijd voor nodig hebben, krijgen de mogelijkheid om middels verlengde instructie omkaderd te werken aan authentieke, op te leveren taken.
- Zo zetten we maximaal in op taal(h)erkenning en waardering als hefboom voor taalontwikkeling van alle studenten. In plaats van groepen studenten te isoleren (en zo alvast te demotiveren), vertrekken we vanuit wat heilzaam en versterkend is voor alle studenten.

Workshop (EN)

Step into the shoes of students with diverse backgrounds: an interactive game for teachers of academic communication skills

Vero Palm, Caro Struijke (Radboud Universiteit)

This 40-minute workshop on inclusive teaching and course design focuses on the student perspective and experience. Through an engaging, interactive game, participants will step into the shoes of students from diverse backgrounds enrolled in academic communication skills courses. This perspective taking exercise reveals how traditional course designs can inadvertently limit students with varying needs, identities, and abilities. There will be opportunity for educators to explore and reflect on ways to foster accessible learning environments where every student feels included and supported. Participants will gather concrete ideas on the small steps they can take in their own classrooms.

The workshop will be led by Vero Palm and Caro Struijke. Vero (they/them) is a DEI Student Ambassador and workshop facilitator who has hosted many interactive workshops about diversity and inclusion in university settings. Caro (she/her) is teacher and coordinator of academic and inclusive communication skills courses at Radboud in'to Languages.

Lezing (NL)

Doorwerking en implementatie na experimenteren met taalbewust onderwijs

Kim van Haperen en Tamar Israël (Hogeschool Rotterdam)

In het studiejaar 2018-2019 startte Hogeschool Rotterdam met het project Taal en Studiesucces. Binnen dat project werkten docenten van verschillende opleidingen een jaar lang aan een taalspeerpunt met als doel om de academische en beroepstaalvaardigheid en daarmee het studiesucces van studenten te bevorderen, bij voorkeur middels taal-en-vakintegratie.

Het project Taal en Studiesucces ging in de studie jaren 2020-2023 in aangescherpte vorm door als WERKplaats Taal. WERKplaats Taal bood docenten van de verschillende HR-opleidingen tijd en ondersteuning om te experimenteren met het vormgeven van taalonderwijs dat functioneel was voor de studie en het latere beroep. Van 2018-2023 hebben zo 60 experimenten plaatsgevonden bij 37 verschillende opleidingen met deelname van 87 docenten.

Eerder is door onderzoekers van HR Kenniscentrum Talentontwikkeling Veenman-Verhoef en Van 't Wout (2019) en taalonderwijsadviseur en docent-onderzoeker Evelyne van der Neut (2021) onderzocht in hoeverre deze projecten en experimenten zelf hebben bijgedragen aan dat functionele taalonderwijs, en welke succesfactoren en belemmeringen hierbij werden ervaren.

In deze workshop nemen taalonderwijsadviseurs en docent-onderzoekers Kim van Haperen en Tamar Israël jullie mee in bevindingen van een vervolgonderzoek op dit thema (Van Haperen & Israël, 2024). Daarbij keken ze naar 13 van de implementatieplannen die docenten aan het einde van de experimentfase schreven en bevroegen hen in hoeverre zij erin slaagden om deze plannen na afloop van hun experiment uit te voeren. Tijdens deze bijeenkomst delen zij hun resultaten, verbinden zij deze aan de bevindingen uit de eerdergenoemde studies en geven zij concrete voorbeelden van opleidingen waarbij dit in meer of mindere mate gelukt is. Samen kijken we naar wat de gevonden succesfactoren en belemmeringen voor implementatie van taalbewust onderwijs in jullie eigen opleidingen kunnen betekenen.

Van der Neut, E. (2021). *Werken aan taal. Onderzoek naar de activiteiten, succesfactoren en belemmeringen bij WERKplaats Taal 2019-2020*. Hogeschool Rotterdam: WERKplaats Taal.

Van Haperen, K. en T. Israël. (2024) *Van proef naar praktijk: de doorwerking van taalexperimenten. Onderzoeksverslag over de doorwerking van de experimenten van WERKplaats Taal*. Hogeschool Rotterdam: Expertisekring Taalbewust hoger onderwijs.

Van 't Wout, N. & C. Veenman-Verhoeff. (2020). *Eindrapportage monitor taal en studiesucces: evaluatie van acht projecten binnen Hogeschool Rotterdam*. Hogeschool Rotterdam: Kenniscentrum Talentontwikkeling.

Pitch (NE)

Academisch schrijven: waar hebben we het eigenlijk over? Een systematische verkenning van de literatuur

Mylene van der Scheer, Renske Bouwer, Jimmy van Rijt, Hugo Quené (Universiteit Utrecht)

Academisch schrijven is een essentieel onderdeel van een universitaire studie. Elke opleiding wordt immers afgesloten met het schrijven van een thesis. Blijkbaar vinden we academisch schrijven erg belangrijk, maar waarom precies? Wat is dan de rol van schrijven voor de academische vorming van studenten? Wat bedoelen we eigenlijk met academisch schrijven? Gaat academisch schrijven per definitie over schrijven op basis van bronnen? Wat maakt dan een goede tekst op basis van bronnen, en welke genrekenmerken kunnen wij hieraan verbinden?

Deze vragen zijn relevant, zeker nu het schrijfonderwijs steeds meer onder druk komt te staan door bezuinigen in het hoger onderwijs. Ook de opkomst generatieve AI kan mogelijke negatieve gevolgen hebben voor de schrijfvaardigheid van nieuwe generaties. Het is daarom essentieel om meer inzicht te krijgen in het belang van (leren) academisch schrijven voor de academische ontwikkeling van studenten met uiteenlopende (taal)achtergronden, en hoe kenmerken van academische teksten kunnen verschillen tussen de disciplines, taken, en in verschillende contexten.

Teneinde een completer beeld te krijgen van wetenschappelijke inzichten in academisch schrijven, voeren we op dit moment een systematische literatuurreview uit. Via de databases Scopus, Web of Science en ERIC verzamelen we ongeveer 5.000 artikelen, boeken, en boekhoofdstukken, waaruit een steekproef van 250 studies (5%) wordt geselecteerd voor een diepgaande analyse. Deze selectie biedt een overzicht van tekstuele en linguïstische kenmerken die kenmerkend zijn voor academisch schrijven, evenals inzichten in de rol van academisch schrijven binnen het curriculum. Daarnaast worden contextuele factoren in kaart gebracht die daarop van invloed kunnen zijn, zoals culturele of disciplinaire verschillen, en individuele aspecten zoals schrijven in een eerste of tweede taal (L1/L2) of een neurodiverse achtergrond.

Na een korte presentatie van de resultaten van de literatuurreview gaan we met elkaar in discussie over de implicaties hiervan voor het academische schrijfonderwijs. Hoe houden we academisch schrijfonderwijs toegankelijk voor leerlingen uit met verschillende achtergronden? In hoeverre is academisch schrijven discipline-specifiek? Waarom is het belangrijk dat studenten zelf leren schrijven, ook (of vooral) in huidige tijden van GenAI? En in hoeverre houdt het huidige onderzoek rekening met de diverse achtergronden van de studenten en de contexten waarin schrijfonderwijs plaats kan vinden?

Pitch (NE)

Ik wilde eigenlijk beginnen met vragen...? Naar dialogische peerfeedbackgesprekken bij academisch schrijven

Joy de Jong² (spreker), Dieke IJlst^{1,2}, Marije van Braak¹, Renske Bouwer¹

1 Institute for Language Sciences, Universiteit Utrecht

2 Skills Lab, Universiteit Utrecht

Peerfeedback wordt in het schrijfonderwijs als leerzaam beschouwd voor zowel feedbackgever als –ontvanger. Wanneer een schrijver ook actief deelneemt aan het feedbackproces, kan een dialoog ontstaan die de schrijver diepere inzichten geeft over zijn tekst. Zo'n feedbackdialoog ontstaat echter niet vanzelf. Op de NACV-dagen van 2022 en 2023 presenteerden Abel et al. de eerste resultaten van een studie naar een interventie om feedbackdialogen te stimuleren. In dat experiment kreeg de helft van de studenten een instructie gericht op het bespreken van tekstaspecten (de "traditionele" peerfeedback); de andere helft was aangespoord om een peerfeedbackgesprek op "dialogische" wijze te voeren. In deze pitch gaan we dieper in op de vraag hoe schrijver en meelezer hun rollen precies ten opzichte van elkaar construeren.

Daarvoor hebben we met een conversatie-analytische blik naar de gesprekken gekeken.

Uit de conversatieanalyse blijkt dat studenten zich in peerfeedbackgesprekken lang niet altijd als 'peers' (gelijkwaardige medestudent) positioneren. De default in de traditionele gesprekken is zelfs dat de meelezer een actieve rol neemt als gespreksleider en beoordelaar waarbij de schrijver een passieve ontvanger is. Als studenten echter de dialoog met elkaar aangaan - doordat de meelezer vragen stelt, doorvraagt en terugvraagt -, resulteert dat in co-constructie. In de presentatie laten we zien hoe die laatste interactievorm er dan precies uitziet.

Dit onderzoek maakt duidelijk dat schrijvers gemakkelijk een actievere rol blijken in te nemen als ze daartoe geïnstrueerd worden. Dit biedt belangrijke aanknopingspunten voor het optimaliseren van dialogische peerfeedbackgesprekken in het schrijfonderwijs.

Workshop (NL)

Hoe maak je van studenten ‘boundary crossers’?

Tineke de Waal-de Boer, Jacqueline van Kruiningen, Nanda Olde, Keun Young Sliedrecht (Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Arnhem Nijmegen)

Studenten van nu moeten worden opgeleid tot inclusieve wereldburgers: straks werken ze samen met mensen uit verschillende organisaties en disciplines met verschillende perspectieven. Als professionals moeten ze grenzen overbruggen tussen uiteenlopende werelden en juist de verschillen benutten om tot innovatieve resultaten te komen (Akkerman & Bakker, 2012). Studenten moeten boundary crossers worden! Dat betekent iets voor hun communicatieve competentie (Faber & Van der Pool, 2015).

In de literatuur ontbreekt nog de vertaling van de theorie van boundary crossing naar de communicatieve competenties die noodzakelijk zijn om een ‘boundary crosser’ te zijn. In deze workshop wordt een mogelijke invulling gepresenteerd. Tevens wordt een eerste inventarisatie gepresenteerd van beschikbare werkvormen om deze vaardigheden te trainen.

Om deze inventarisatie aan te vullen en elkaar te inspireren, gaan we in gesprek met aanwezigen.

Akkerman, S., & Bakker, A. (2012). Het leerpotentieel van grenzen. *Opleiding Ontwikkeling*, 25(1), 15-19. <https://www.researchgate.net/publication/287595788>

Faber-de Lange, B. & Van der Pool, E. (2015). De communicatief competente professional in de ogen van managers. *Tijdschrift voor Taalbeheersing*, 37(2), 217-240

Lezing (NL)

Communicatieve vaardigheden integreren in een transdisciplinaire minor: de casus Collaborative Science for Biomedical Breakthroughs

Martijn Wackers, (TU Delft)

In het hoger onderwijs is er de laatste jaren meer aandacht en ruimte voor transdisciplinair onderwijs. Daarin werken studenten en docenten van verschillende disciplines samen met externe, niet-academische partners aan maatschappelijke uitdagingen. In transdisciplinair onderwijs worden studenten vaak geconfronteerd met onzekerheid: ze werken samen met medestudenten met verschillende expertises aan complexe maatschappelijke problemen (Bohm et al., 2023). Academische communicatieve vaardigheden kunnen een belangrijke rol spelen om grip te krijgen op de groepsdynamiek en het onderzoeksproces.

In deze bijdrage presenteer ik een aanpak om communicatieve vaardigheden te integreren in een transdisciplinair project. Deze aanpak is gebaseerd op de minor Collaborative Science for Biomedical Breakthroughs (CSBB), een samenwerking tussen TU Delft, het Erasmus MC en biomedische bedrijven (zoals Janssen Pharmaceuticals) onder de vlag van de opleiding Nanobiologie die in het collegejaar 2023-2024 voor het eerst is gegeven. In deze minor werken studenten met een achtergrond in verschillende disciplines (technische opleidingen, geneeskunde, sociale wetenschappen en geesteswetenschappen) samen aan een onderzoeksproject gekoppeld aan een biomedische onderzoeksgroep van Erasmus MC en TU Delft. In kleine projectgroepen kiezen studenten een onderzoeksonderwerp om uit te diepen, begeleid door PhD-studenten (coaches) en onderzoekers (supervisors). Verder krijgen ze gedurende de minor van 30 EC workshops in de vaardigheden communicatie, samenwerken en reflectie. Ze ontwikkelen een onderzoeksvraag op basis van literatuuronderzoek, schrijven een onderzoeksvoorstel en -paper, en geven een poster- en symposiumpresentatie voor een gemengd publiek.

Hoe dragen communicatieve vaardigheden bij aan het leerproces van studenten in zo'n transdisciplinair project met veel verschillende onderwijsvariabelen? In deze interactieve lezing ga ik in op deze vraag en deel ik ervaringen en uitdagingen van zowel studenten als docenten van de CSBB-minor. Verder nodig ik iedereen aanwezig uit om samen te reflecteren op de integratie van communicatieve vaardigheden in transdisciplinair onderwijs – een uitdaging die we de als ACV-docenten de komende jaren steeds vaker zullen aangaan.

Bohm, N. L., Klaassen, R. G., van Bueren, E., & den Brok, P. (2023). Education in collaboration with cities: The intentions of transdisciplinary courses. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 25 (4), 801-820. <https://doi.org/10.1108/IJSHE-11-2022-0>

Lezing (NL)

Hoe genrekennis van vakdocenten te bevorderen?

Evelyne van der Neut (Hogeschool Rotterdam)

Studenten in het hoger onderwijs leren veel nieuwe genres kennen (Wingate, 2019). Een genre kan gedefinieerd worden als een cluster teksten die hetzelfde sociale doel beogen, en daarom zowel formele als retorische en inhoudelijke kenmerken delen (Bawarshi & Reiff, 2010; Tardy, 2009). In het hoger onderwijs is schrijven voor veel studenten een struikelblok (Janssen et al., 2022; Van Kruiningen, 2023). De onbekendheid met de genres van de studie en het beroep kan daar een oorzaak van zijn. Bovendien maken docenten in het hoger onderwijs niet altijd expliciet wat zij verwachten als het om het schrijftaken gaat: tekstconventies worden als vanzelfsprekende algemene kennis aangenomen; zowel schrijfinstructies als beoordelingscriteria zijn vaak vaag en generiek (Hunter & Tse, 2013; Lea & Street, 1998; Lillis & Turner, 2001; Wingate, 2012). Meer kennis en bewustzijn van genres in de opleiding en het latere beroep kan docenten helpen hun onderwijs zo in te richten dat studenten hun schrijfvaardigheid verder ontwikkelen, in plaats van erover te struikelen.

Een recent gestart promotieonderzoek richt zich op de ontwikkeling van genrekennis en genrebewustzijn van docenten. Daarvoor wordt in een voorstudie eerst uitgezocht welke leeractiviteiten kunnen bijdragen aan deze ontwikkeling. De voorstudie bestaat uit literatuurstudie, interviews met experts en focusgroepen met studenten en alumni. In deze presentatie krijg je inzicht in het belang van genrekennis voor vakdocenten in het hbo en bekijken we enkele concrete leeractiviteiten uit de literatuur die mogelijk geschikt zijn voor docentprofessionalisering. Aansluitend gaan we in gesprek over de vraag welke mate genrekennis vakdocenten idealiter zouden beheersen. De presentatie is interessant voor zowel taal- en vakdocenten die meer willen leren over genredidactiek als onderwijsadviseurs of taalbeleidsmedewerkers die docenten ondersteunen bij het realiseren van taalbewust onderwijs.

Lezing (NL)

Op dezelfde lijn: Een game voor docenten over de communicatieve behoeften van studenten met autisme

Mark Pluymaekers (Zuyd Hogeschool)

Tijdens deze lezing presenteren we een digitale game die we hebben ontwikkeld om docenten bewust te maken van de specifieke communicatieve uitdagingen en behoeften van studenten met autisme. Uit onderzoek is gebleken dat studenten met autisme in het hoger onderwijs tegen problemen aanlopen doordat studiegerelateerde informatie, afspraken en feedback worden gecommuniceerd op een manier die niet past bij de manier waarop hun brein informatie verwerkt (Meerman, 2020). De stress en miscommunicatie die hierdoor ontstaat vormt voor veel studenten een extra barrière voor het succesvol afronden van hun studie, en is voor sommigen van hen zelfs reden om te stoppen (Diljee, 2021).

De meeste docenten willen graag een inclusieve leeromgeving creëren, ook voor studenten met autisme. Tegelijkertijd vinden ze het belangrijk om studenten voor te bereiden op de beroepspraktijk, waarin ook niet altijd rekening wordt gehouden met individuele communicatieve behoeften en wensen. De game die we hebben ontwikkeld stelt docenten in staat om beide doelen te bereiken door enerzijds inzicht te bieden in de gedachten die bepaalde formuleringen kunnen oproepen in het hoofd van iemand met autisme en anderzijds te laten zien hoe je aan studenten met autisme kunt uitleggen waarom je informatie op een bepaalde manier met ze deelt.

Tijdens de presentatie zullen we meer vertellen over de context waarbinnen de game is ontwikkeld en het onderzoek dat eraan ten grondslag ligt. Daarnaast laten we zien hoe de game werkt en gaan we graag in gesprek met de deelnemers over de mogelijke toepassing ervan binnen hun eigen organisaties. Deze bijdrage is met name interessant voor docenten en onderwijsmanagers die op zoek zijn naar concrete tools om hun opleiding of instituut inclusiever te maken richting studenten met autisme.

Pitch (EN)

Inclusive Teaching" A training to enhance teacher's skill to foster a safe and inclusive learning environment.

S. el Yandouzi (Universiteit Utrecht)

Inclusive teaching' kan - volgens de voorlopers van dit project onder leiding van Prof. Bakker - als volgt worden gedefinieerd: *"As a teacher, inclusive teaching means creating a learning environment in which everyone is valued and has the authentic feeling of belonging in a given space."* Deze training komt voort uit een project, "Diversity awareness training for teachers of the Faculty of Science." (2021/2022) en het project 'Inclusive Science Teaching: Enriching and scaling up a workshop for teachers' (2022/2023). De training Inclusive Teaching (2 sessies) helpt docenten bewuster te worden en te handelen als het gaat om EDI. Men leert het herkennen, begrijpen, analyseren en reflecteren op dilemma's binnen het eigen onderwijs. Vervolgens stelt een deelnemende docent een actieplan op om het eigen onderwijs inclusiever in te richten.

De unieke punten van de training zijn:

1. Er is een publicatie van literatuuronderzoek en interviews met studenten en docenten over hun ervaringen met exclusie (zie Rowan et al., 2023).
2. De reflective cycle, die deelnemers in staat stelt om met elkaar op een persoonlijke, diepgaande en innovatieve manier, ervaringen uit te wisselen en te reflecteren op inclusief onderwijs. De reflectiecyclus ondersteunt docenten ook bij het nemen van stappen om hun onderwijs inclusiever te maken.

De ambitie van iedere Universiteit is om *alle* studenten zich welkom en thuis te laten voelen door een ieder gelijke kansen te bieden, verschillen tussen studenten te waarderen en een inclusieve leeromgeving te creëren. Deze uitgangspunten worden door veel docenten onderschreven, maar zij vinden het lastig om zich een beeld te vormen van hoe inclusief onderwijs eruit ziet en wat daarin hun rol is als docent. De training Inclusive Teaching helpt docenten a.d.h.v. de reflectiecyclus om hierover gezamenlijk het gesprek aan te gaan. Ook leren docenten de bijbehorende taal zodat de ervaringen waarvoor ze eerder geen woorden hadden kunnen beschrijven. De training wordt zowel in het Engels als in het Nederlands aangeboden.

Pitch (EN)

Integrating Intercultural Competences & Communication in higher education curriculum – important academic skills for the Pharmacy curriculum

Marie-Rose Blokzijl, Sonja el Yandouzi en Sarah Kidwai. (Universiteit Utrecht)

In September 2017 the department of Pharmaceutical Sciences of Utrecht University participated in the ICUU-project (Intercultural Competences Utrecht University), focusing on Intercultural Awareness and Intercultural Competences for students, teachers and staff. One of the subprojects was a survey among Pharmacy alumni to determine the importance and need of Intercultural Competences (IC) and education about Intercultural Communication (ICC) in the curriculum. This is important because differences in cultural background between patient and healthcare-provider can lead to different visions on healthcare and illness. This could result in misunderstandings and less optimal care.

Goal

Based on the outcomes, in 2019 the elective course *Intercultural Competences Communication in Healthcare* has been developed for the Pharmacy bachelor programme. It focuses on students' intercultural sensitivity and competences by providing knowledge about intercultural communication and situations within healthcare.

The course is highly appreciated among students. They feedback rated the course as "really innovative and helpful". Students stated this course contributes to their personal development and that it is necessary for their working life. Students also mention the safe environment created by the teachers in class is really important.

In 2022 we won the MOC-award for the Most Outstanding Course of 2022 of the Pharmacy Bachelor and in 2023 we won the EDI 'Westerdijk-Award'.

To conclude

In addition an elective ICC-workshop for 'Academic Skills' has been developed for bachelor-students. We are in the process of exploring how to implement mandatory training and education in the curriculum for all students, especially in the courses for Academic Skills.

For our course, we have ideas about intercultural communication for situations between teacher and students. We would like to share good practices and give inspiration on how we developed this course.

Inclusief onderwijs en academische communicatieve vaardigheden: wat is er nodig om werkelijk gelijke kansen te creëren?

Naomi van Stapele, Lector/ Professor 'Inclusive Education' (De Haagse Hogeschool)

In deze keynote onderzoeken we de cruciale rol van inclusief onderwijs en academische communicatieve vaardigheden in het bevorderen van gelijke onderwijskansen. Waar traditionele academische normen vaak een formele, rigide communicatiestijl vereisen, ontstaat er spanning met de doelstellingen van inclusief onderwijs. Alison Cook-Sather's werk over pedagogische partnerschappen laat echter zien dat inclusieve onderwijsmethoden kunnen bijdragen aan een omgeving waarin alle studenten gelijke kansen krijgen, door flexibelere en toegankelijke communicatiemethoden te omarmen.

Lezing (EN)

Redesigning a dedicated writing course: More process, less ChatGPT?

Gea Dreschler, Paul Robertson (Vrije Universiteit Amsterdam)

As teachers of academic writing, we are still finding the best way to deal with the challenges posed by the easy access to AI tools and helping students learn to use them responsibly and appropriately. First, there is the obvious problem of students not doing the work themselves (the ‘embodied work of learning’, as Ellis & Murdoch call it) but relying heavily on these tools, which can lead to them not developing essential academic skills such as critical reading and becoming more effective and efficient writers. An added challenge in this respect is the observation in classrooms that AI tools potentially widen the gap between weak and strong students: while stronger students use AI tools to make their writing better, weaker students are also less skilled at using these tools and in turn don’t benefit in the same way. In our particular courses we are also faced by the challenge that these courses only focus on writing itself, as dedicated writing classes, which means that some obvious responses to prevent inadequate AI use – such as testing content knowledge differently – are unavailable to us. Furthermore, we often teach students with varying academic backgrounds and familiarity with effective strategies to write academic texts. By bringing the process into the classroom and explicitly focusing on writing as a process we hope to equip students to write such texts.

In this presentation, we will illustrate a few learning activities and assignments that we have tried out in our courses this year to encourage students to do the work themselves. All of the activities brought more of the writing process into the classroom, with two aims: (i) to help the students get started on assignments in class and guide them more in the process, so they can rely on their own skills more and postpone use of AI tools to later stages of the actual writing; (ii) to gain a better insight into the students’ basic writing skills when they don’t have any tools available, in order to better assess their performance in the course, instead of relying on a final assignment for which we have no history.

Ellis, C., & Murdoch, K. (2024). The educational integrity enforcement pyramid: a new framework for challenging and responding to student cheating. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 1–11.

Lezing (EN)

Academic communication in the L2 classroom

Abby Gambrel, Nel de Jong (Vrije Universiteit)

This lecture discusses the possibilities of incorporating skills specifically related academic communication into the L2 classroom. Often L2 classes focus on general language skills, without a particular focus on academic vocabulary, conventions or forms. However, for students interested in the entering higher-education programs taught in an L2 language, it is often not enough to know general language skills, even at a high level. Due to regional differences in cultural and communicative standards, and varying levels and styles of previous education, these students may lack insight into the academic communication needed at a university level—more so than non-L2 students.

In this lecture, we examine a bridging program (VASVU, Vrije Universiteit Amsterdam) targeting non-Dutch students (~90% refugees) who aim to study at Dutch universities. These students participate in L2 courses in both Dutch and English and are split in whether they plan to study in Dutch- or English-language programs at the university level. In particular, we look at the L2 English program and some of the ways it incorporates academic communication skills into its curriculum. Some of these include specific focus on academic vocabulary, familiarization with inquiry-based writing, discussion of writing with sources, and explicit training in reading academic articles in English. We discuss various challenges in teaching academic communication skills in the L2 classrooms and areas for further expansion.

We also take a look at the standard entry exams required for Dutch- and English-taught programs in most Dutch universities—specifically the Staatsexamens Nt2 and the IELTS respectively. We consider to what extent these exams require and help train fluency in academic communication among incoming students.

Lezing (NL)

Inclusief Schrijven: hoe begeleid je studenten met ADHD?

Griet Coupé en Jochem Kruit (Radboud Writing Lab, Radboud Universiteit)

Bij het Radboud Writing Lab helpen we regelmatig studenten met een neurodivergent profiel, zoals ADHD, autisme, hoogbegaafdheid en hooggevoeligheid. Deze studenten ervaren vaak specifieke uitdagingen bij het schrijven, variërend van problemen met organisatie en focus tot het omgaan met perfectionisme en faalangst. Hun neurodivergente achtergrond vraagt niet om een oplossing of genezing, maar juist om een inclusieve en flexibele leeromgeving waarin hun unieke denkpatronen worden erkend en ondersteund.

Tijdens deze lezing delen we specifiek onze aanpak bij het begeleiden van studenten met ADHD. We belichten eerst de meest voorkomende schrijfwatdagingen waar deze groep tegenaan loopt, en laten zien hoe we met op maat gemaakte ondersteuning inspelen op hun behoeften. Onze benadering heeft niet alleen als doel om de academische schrijfvaardigheden van deze studenten te verbeteren, maar ook om hun zelfvertrouwen en hun motivatie te bevorderen.

We sluiten af met een discussie waarin we de deelnemers uitnodigen om mee te denken over de vraag hoe we als onderwijsprofessionals een leeromgeving kunnen creëren die ruimte biedt aan diverse cognitieve profielen. Deze bijdrage is interessant voor iedereen die inclusie in academische vaardighedenonderwijs wil bevorderen en nieuwe perspectieven wil ontdekken om neurodivergente studenten te ondersteunen.

Workshop (NL)

Een open deur: de vakcommunity Taalbewust Hoger Onderwijs op Edusources

Annemarie Borst, Niloufar Soukhai (De Haagse Hogeschool)

Op congressen zoals deze weten we elkaar goed te vinden en houden we elkaar op de hoogte van ons onderzoek naar en onze ervaringen met het bevorderen van de academische vaardigheden van onze studenten middels taalbewust onderwijs. Regelmatig worden hierbij documenten gedeeld en linkjes gegeven naar de websites van onze eigen instellingen waar interessante materialen zijn te vinden. Heel mooi dat er zoveel wordt gedeeld, maar soms is het later lastig terug te vinden: wie had ook alweer die ene mooie werkvorm bedacht? En waar werd dat interessante onderzoek nou uitgevoerd? Ook is er soms wel de wil om materiaal te delen, maar staat dit op een plek die voor externen niet toegankelijk is. Dat moet makkelijker kunnen!

Vanuit het Nederlands/Vlaams Platform Taalbeleid Hoger Onderwijs en het Taalteam van De Haagse Hogeschool ben ik bezig met het opstarten van een vakcommunity 'Taalbewust Hoger Onderwijs' op Edusources (een dienst van SURF, de ICT-coöperatie van onderwijs en onderzoek in Nederland). Edusources is een voor iedereen toegankelijk platform voor digitale (open) leermaterialen. Hier kunnen leermaterialen worden beschreven en opgeslagen, maar het is ook mogelijk om vanuit de beschrijving door te linken naar een andere site waar het materiaal beschikbaar is. Een eigen vakcommunity op Edusources fungeert als een voordeur die toegang geeft tot al het beschikbare materiaal binnen een thema. Met als grote voordeel ook de vindbaarheid voor mensen die nog niet in onze 'bubble' zitten, maar wel profijt kunnen hebben van deze

materialen. Het gaat hierbij om leermaterialen, maar bijvoorbeeld ook onderzoeksresultaten, beleidsdocumenten en docentprofessionalisering.

In deze workshop vertel ik hoe ver we zijn met het opstarten van deze vakcommunity. Daarnaast krijg ik graag jullie input bij het ontwikkelen van 1) een kwaliteitsmodel voor het uploaden van materiaal, en 2) een vakvocabulaire voor het metadateren en daarmee vindbaar maken van het materiaal.

Pitch (NL)

Meertaligheid als troef @ Erasmushogeschool Brussel

Sarah Van Bulck, Lauren Deneyer (Erasmushogeschool Brussel)

Aan de Erasmushogeschool Brussel (EhB) spreekt tot 60% van de studenten niet of niet alleen Nederlands in de thuiscontext. We bereiden onze studenten voor op een diverse, meertalige maatschappij en meertalig werkveld. In het kader van ons inclusief meertalenbeleidsplan starten we in januari 2025 daarom vier innovatieve projecten op rond functioneel meertalig leren.

Een van de deelnemende projecten gaat door binnen de opleiding Biomedische laboratoriumtechnologie (BMLT), meer bepaald binnen het opleidingsonderdeel *International Project*. Tijdens een projectweek werken studenten van 2 instellingen (EhB en HELHa, een Franstalige tegenhanger) in gemengde groepen aan vier wetenschappelijke proeven. Hieronder valt ook een gesimuleerd patiëntengesprek. Hun prestaties op zowel laboratorium- als taalvaardigheid tellen mee voor hun eindscore. De voertaal van het project is Engels, ook tijdens de onderlinge communicatie tussen studenten. In de praktijk zien we dat veel studenten moeite hebben met communiceren in het Engels, vooral met onbekende medestudenten. Ook de kwaliteit van de eindpresentatie die in het Engels wordt gegeven, is sterk wisselend.

Tegelijkertijd wordt er weinig structureel gebruik gemaakt van de aanwezige thuistalen in de groep, terwijl deze een waardevolle bron van kennis kunnen zijn. Binnen dit project willen we graag een of meerdere interventies opzetten die de vele thuistalen van studenten sterker benutten, in combinatie met het einddoel van een eindpresentatie in het Engels.

We willen daartoe volgende vragen voorleggen aan de deelnemers:

- Het project focust zich momenteel enkel op het Engels. Hoe kunnen we andere thuistalen integreren, waarbij de nadruk op de wetenschappelijke inhoud weliswaar behouden blijft?
- Zijn er opportuniteiten binnen de opdracht met (gesimuleerd) patiëntencontact om thuistalen op een relevante manier in te zetten (schriftelijk of mondeling)?
- Zijn er pistes binnen wetenschappelijke practica die zich goed lenen voor het inzetten van thuistalen?
- Zijn er andere ideeën rond het benutten van thuistalen in dit project?

Pitch (NL)

Gelijke kansen in de collegebanken: Academische vaardigheden als fundament voor inclusiviteit

Nikki Kromkamp (Leiden University Medical Centre)

Voor veel eerstejaarsstudenten is de overstap naar de universiteit een uitdaging. Ze moeten niet alleen wennen aan een nieuwe omgeving, maar ook aan de academische cultuur, die vaak (onuitgesproken) verwachtingen stelt aan studievoordigheden en academische communicatie. Dit kan met name overweldigend zijn voor studenten zonder ervaring met academisch onderwijs of met minder toegang tot voorbereidende ondersteuning.

In ons onderwijs aan eerstejaarsstudenten hebben we een geïntegreerde aanpak ontwikkeld binnen de lijn "Communication in Science" in het eerste jaar van de Biomedische Wetenschappen opleiding in het LUMC om inclusiviteit te bevorderen. Deze aanpak richt zich op het gelijk trekken van de academische basisvaardigheden voor alle studenten, ongeacht hun achtergrond. Centraal staan technieken zoals zelfuitleg, gespreid leren, en het gebruik van rubrics, waarvan

onderzoek in de cognitieve psychologie aantoont dat ze breed toepasbaar zijn en een positief effect hebben op zowel leerprestaties als het begrip van complexe concepten (Dunlosky et al., 2013).

Tijdens de lezing wordt toegelicht hoe deze technieken worden toegepast binnen het onderwijs. Tevens wordt uiteengezet op welke wijze studenten worden ondersteund bij het effectief gebruik van deze methoden en hoe dit bijdraagt aan zowel academisch succes als een versterkt gevoel van inclusiviteit. Een cruciaal aspect betreft de koppeling tussen communicatie- en studievaardigheden, waarmee studenten worden gestimuleerd kritisch te denken en zich helder uit te drukken in academische contexten.

We hopen dat het standaardiseren van deze vaardigheden niet alleen de prestaties verbetert, maar ook de overgang naar het universitaire leven vergemakkelijkt, vooral voor studenten die zonder deze aanpak mogelijk op achterstand zouden staan. Dit om bij te dragen aan een omgeving waarin alle studenten gelijke kansen krijgen om succesvol te zijn.

Workshop (NL/EN)

De Kracht van meertaligheid/ power of multilingualism

Annemarie Borst & Marloes Ambagts- van Rooijen (De Haagse Hogeschool)

Hoeveel talen hebben jouw studenten eigenlijk tot hun beschikking? Hoe kunnen jullie deze meertaligheid inzetten als kracht?

In de afgelopen decennia is de studentenpopulatie binnen het hoger onderwijs diverser en complexer geworden. Door de toename van internationale studenten en studenten met een biculturele, vaak meertalige achtergrond is, in ons huidige onderwijs, eigenlijk elke instelling een meertalige instelling en elke klas een meertalige klas.

Met het oog op toegankelijkheid en student succes, erkennen we de verschillen in (Nederlandse, of Engelse) taalvaardigheid binnen onze klassen steeds meer en is er groeiende aandacht voor taalontwikkende didactiek en taalondersteuning binnen en buiten het taal- en vak onderwijs. Het is echter belangrijk om niet alleen vanuit een deficiëntie narratief naar de meertaligheid te kijken. Meertaligheid kan een grote kracht zijn, die een rijkere leerervaring en inclusievere leeromgeving biedt voor iedereen. Hoe kun je deze kracht niet negeren, maar juist bewust inzetten?

In deze workshop verkennen deelnemers de meertaligheid binnen hun klas en maken ze – aan de hand van een interactief kaartspel - een plan om deze meertaligheid beter te benutten.

(English)

How many languages do your students actually have at their disposal? How can you harness this multilingualism as a strength?

In recent decades, the student population within higher education has become more diverse and complex. With the increase of international students and students from bicultural, often multilingual backgrounds, in our current education system, basically every institution is a multilingual institution and every class is a multilingual class.

With a view to accessibility and student success, we increasingly recognise the diversity in (Dutch, or English) language proficiency within our classes and there is a growing focus on language-developing didactics and language support within and outside language and subject teaching. However, it is important not only to look at multilingualism from a deficiency narrative. Multilingualism can be a great strength, providing a richer learning experience and more inclusive learning environment for all. How can you not ignore this strength, but rather use it consciously?

In this workshop, participants explore multilingualism within their class and make a plan to make better targeted use of this multilingualism, using an interactive card game.

Workshop (NL)

Het trainen en beoordelen van de diversiteit aan presentatoren in het hoger onderwijs

Maarten van der Meulen, (NHL Stenden en Fontys)

Op hogescholen en universiteiten wordt veel gewerkt aan presentatievaardigheden. Van pitches tot posterpresentaties tot afstudeerpresentaties. Hoewel het genre daarbij regelmatig verschilt, is de spreker de gemene deler.

In tijden van AI wordt die spreker bovendien steeds belangrijker. Een presentatie is namelijk een authentieke performance: je kunt de spreektekst weliswaar door AI laten maken, maar de performance moet de spreker toch echt zelf doen. In de vragenronde val je dan al snel door de mand als blijkt dat je te weinig kennis hebt van het onderwerp.

Studentsprekers hebben echter een heel uiteenlopend startniveau. De een staat trillend van de zenuwen voor de groep, terwijl de ander zich er gemakkelijk doorheen bluft. Sommigen hebben een natuurlijk charisma, terwijl anderen het lastiger vinden om voor de groep te staan. Hoe train je deze diverse instroom van sprekers?

Het is daarnaast lastig om de diversiteit van sprekers neutraal te beoordelen. Hoe zorg je ervoor dat je sprekersvaardigheden op een eerlijke manier beoordeelt? Welke criteria hanteer je bijvoorbeeld als het gaat om de beoordeling van de spreker? Wanneer is stemgebruik effectief? Hoe zit dat met taalgebruik?

In deze lezing zet ik graag de eerste resultaten uiteen van mijn promotieonderzoek naar het trainen en beoordelen van de vijfde taak van de spreker, de *actio* (de spreker, met aspecten als stemgebruik, lichaamstaal en oogcontact). In de eerste deelstudie ligt de focus op het inventariseren van de manier waarop het hoger onderwijs nu omgaat met presentaties. Ook wordt vastgesteld welke criteria belangrijk zijn bij het beoordelen van de spreker in presentaties. De lezing is interessant voor alle docenten die in het hoger onderwijs presentatievaardigheden trainen of presentaties beoordelen.

Lezing (NL)

Een routekaart voor het ontwikkelen van academische schrijfvaardigheid in de bachelor

Renske Bouwer, Merel Lefferts (Universiteit Utrecht)

Tijdens de vorige NACV-dag in Nijmegen hebben we iets verteld over de faculteitsoverstijgende Special Interest Group Academic Writing die we op de Universiteit Utrecht hebben opgericht. Uit die groep is een driejarig interfacultair onderwijsinnovatieproject voortgekomen, gefinancierd vanuit het Utrechts Stimuleringsfonds Onderwijsinnovatie (USO). In dit project ontwikkelen we een routekaart voor het (leren) schrijven van academische syntheseteksten waarmee docenten hun studenten beter kunnen ondersteunen. We zijn ruim een jaar bezig en presenteren in deze lezing een aantal resultaten waar we vervolgens graag met het publiek over in discussie gaan.

De volgende onderdelen komen aan bod:

1. *Vragenlijsten naar opvattingen en self-efficacy voor academisch schrijven*

Om een beeld te krijgen van hoe studenten aankijken tegen schrijven gedurende hun bachelor hebben we verschillende vragenlijsten afgenomen bij studenten van Beta, Rechten, Sociale Wetenschappen en Geesteswetenschappen. Tot onze verrassing zien we in de resultaten nauwelijks een ontwikkeling in de opvattingen die studenten hebben over academisch schrijven, noch in hun self-efficacy voor het schrijven van dergelijke teksten.

2. *Literatuurreview naar effectieve schrijfdidactieken in het HO; black box of lege doos?*

Om te bepalen wat docenten kunnen doen om de voortgang van studenten te bevorderen, hebben we een literatuuronderzoek uitgevoerd naar effectieve schrijfdidactische interventies in het hoger onderwijs. Een eerste schifting leverde 1686 artikelen op. Na het scannen van de abstracts resteerden nog 629 artikelen. Hiervan bleken maar 21 artikelen over een interventiestudie te gaan, waarvan 6 studies over schrijven in een tweede taal. We bespreken de belangrijkste didactische principes die uit deze studies naar voren komen.

3. *Een schrijfleertlijn voor BA Scheikunde op basis van het 4CID-model*

Bij het ontwikkelen van een routekaart voor syntheseschrijven vertrekken we vanuit het viercomponenten instructiedesign (4CID) model waarbij deelvaardigheden niet los worden geoefend maar steeds in de context van de gehele vaardigheid. We laten zien hoe zo'n model toegepast kan worden op een schrijfleerlijn bij de bachelor Scheikunde en hoe we daarbij de uitkomsten van de vragenlijsten en het literatuurreview kunnen gebruiken.

Lezing (NL)

Ontwikkelingen in het denken over taalvaardigheidsbeleid: waar staan we nu en waar willen we heen?

Carel Jansen (Rijksuniversiteit Groningen)

Kinderen met een migratieachtergrond krijgen steeds vaker een havo- of vwo-advies en ze gaan ook daadwerkelijk vaker naar de havo of het vwo, zo meldde het CBS in november 2024. Voor de hand ligt dan ook dat de komende jaren steeds meer kinderen met migratieachtergrond een opleiding in het hoger onderwijs zullen volgen. Een aanzienlijk deel van deze toekomstige studenten heeft het Nederlands niet als (enige) thuistaal. Hoe wordt daar rekening mee gehouden in het taalvaardigheidsbeleid van de overheid en de instellingen?

In 2018 publiceerde de KNAW het onderzoeksrapport 'Talen voor Nederland', met de aanbeveling te bevorderen dat alle inwoners van Nederland een gezamenlijke taal – het Nederlands – kunnen lezen en schrijven en in elk geval op een basisniveau spreken en verstaan. Maar tegelijk pleitten de onderzoekers voor meer aandacht voor meertaligheid, met het dringende advies om daarbij verder te kijken dan het Engels. De talen die nieuwe Nederlanders meebrengen en gebruiken zijn een verrijking, aldus het rapport. Ze kunnen meerwaarde opleveren voor onze kenniseconomie, mits we de aanwezige talenexpertise goed weten aan te boren. In lijn hiermee pleitte Wilma van der Westen van de Haagse Hogeschool er in 2019 voor om de meertalige repertoires van studenten in te zetten als didactisch kapitaal voor leren, bijvoorbeeld door de inzet van *translanguaging*.

In de eerste helft van 2024 schreef minister Robbert Dijkgraaf in zijn memorie van toelichting bij het wetsvoorstel 'Internationalisering in balans' dat de huidige tijd vraagt om ruimte voor meertaligheid. Verder dan Engels en Nederlands gaat meertaligheid in dat wetsvoorstel echter niet. En nog maar enkele maanden geleden meldde zijn opvolger Eppo Bruins nadrukkelijk dat Nederlands in het hbo en wo weer de norm moet worden.

In een recente bespreking van belangrijke publicaties over meertaligheid concludeert sociolinguïst Jacomine Nortier dat daar meer voor- dan nadelen aan verbonden lijken te zijn. Hoe verhoudt die uitkomst zich tot de gesignaleerde verschuiving in het taalvaardigheids-beleid? En vooral: wat is een adequate reactie vanuit het hoger onderwijs, en welke rol kan het NACV daarin spelen?

Pitch (EN)

An experience teaching students how to write equality, diversity, and inclusion statements for a research proposal: daring to discuss the uncomfortable

Dominique Donato (Leiden University Medical Centre)

Increasingly, funding agencies ask researchers to include a statement in their grant proposals wherein they must reflect on how their proposed research meets the criteria for the promotion of equality, diversity, and inclusion (EDI). To prepare students for the real world, the coordinators within Leiden University's Master's of Population Health wanted to guide students to critically consider how their proposed research promoted EDI, and, if not, whether this approach was still

justified. Therefore, they contacted the Communication in Science team to teach the students about the structure and language of the EDI statement and how it fits in with the rest of the research proposal.

Based on existing guidelines and literature, we quickly realized that students would have to genuinely reflect on their own prejudices and assumptions to achieve these EDI goals, and that they needed information about inclusive language. My challenge as a teacher was to help students come to grips with some preconceptions, despite some inherent discomfort, while giving them concrete guidelines to follow. Our approach was to not shy away from this discomfort but to tackle it head-on, and to do so by creating a safe space for discussion.

During this pitch, I will discuss the ins and outs of the EDI statement, how I structured the lessons around EDI, constructed a safe space for discussion, and will share my observations on the process and final products. The students participated actively and shared insights with one another that suggest that this approach was appreciated. By sharing my experience, I hope I can motivate you to engage in similar discussions about EDI with your students and one another.

Pitch (EN)

A more inclusive and more meaningful approach to assessment: Self-Assessment in academic writing classes for second-year Medicine students

Inge 't Hart (Leiden University Medical Centre)

In this session, we'll discuss the many opportunities afforded by including students in the assessment process of written work. We'll present our own experiences introducing self-assessment in our teaching of academic writing and thinking skills to second-year Medicine students at the LUMC (Leiden University Medical Centre), covering practical details on how we did this, what lessons we've learned, and offering an answer to the question that arises most often after mentioning selfassessment: can students actually assess their own work?

Our approach to self-assessment is heavily informed by principles and practices of Ungrading (e.g. Kohn & Blum, 2020; Gorichanaz, 2024; Stommel, 2021) as well as Universal Design for Learning (CAST, 2024)—both highly relevant to creating a more inclusive teaching environment. By zooming in on how self-assessment can be built on these two principles, we hope to offer the session participants a framework of their own for exploring the opportunities of more inclusive assessment practices in academic writing education.

References: CAST, The UDL Guidelines, <https://udlguidelines.cast.org/>, accessed 7 November 2024

Gorichanaz, T. (2024). "It made me feel like it was okay to be wrong": Student experiences with ungrading. *Active Learning in Higher Education*, 25(1), 67-80. <https://doi.org/10.1177/14697874221093640>

Kohn, A., & Blum, S. D. (2020). *Ungrading: Why rating students undermines learning (and what to do instead)*. West Virginia University Press.

Stommel, Jesse. (2021) "Ungrading: an Introduction." Jesse Stommel. <https://www.jessestommel.com/ungrading-an-introduction>

Alles voor jullie - inclusie en diversiteit

Amin Asad (Hogeschool Utrecht)

Tijdens deze sessie spreekt Amin Asad over zijn inzichten rondom het creëren van een inclusieve en diverse leeromgeving. Als docent van het jaar van de Hogeschool Utrecht en auteur van het boek 'Alles voor jullie' deelt hij zijn visie op onderwijs en inclusie. Als zoon van gevluchte ouders uit Irak deelt hij daarnaast ook zijn persoonlijke verhaal. Hij nodigt ons uit om te reflecteren op onze rol als docent en als mens. Zijn boodschap is om in verbinding te blijven, voor elkaar en met elkaar. Met humor en emotie vertelt hij zijn eigen levensgeschiedenis en laat hij zien hoe verbinding het krachtigste middel is om elkaar echt te begrijpen.